

Idrottsarvet

Nr 56 - Årgång 29 - 2014

ÖREBRO LÄNS IDROTTSHISTORISKA SÄLLSKAP

Styrelsen inom ÖLIS

Ordförande

Bo Astvald
Tfn: 019-32 02 06, mobil: 070-552 75 70
e-post: bosse.astvald@hotmail.com

Vice ordförande

Reignar Johansson
Tfn: 019-611 31 55, mobil: 070-633 30 96
e-post: rejo.jba@telia.com

Sekreterare

Kerstin Pedro
Tfn: 070-523 25 45
e-post: kerstin.m.pedro@gmail.com

Vice sekreterare

Laila Sunesson (adjungerad)
Tfn: 019-18 79 99, mobil: 070-818 04 25
e-post: laila.sunesson@live.se

Kassör

Håkan Aldevik
Tfn: 019-24 77 90, mobil: 070-529 86 90
e-post: hakan.aldevik@telia.com

Ledamöter

Bo Ericson, medlems- och sponsoransvarig
Tfn: 019-23 03 55, mobil: 073-917 46 21
e-post: bo.sten.ericson@telia.com

Göran Gunnarsson

Tfn: 019-24 54 29, mobil: 073-690 29 00
e-post: goran_gunnarsson@spray.se

Sven-Arne Ahlberg

Tfn: 019-12 69 98, mobil: 070-620 37 77
e-post: lsaa@glocalnet.net

Museiutskottet

Reignar Johansson, sammankallande
Göran Gillberg
Gunnar Hagsten
Peter Lindahl
Ulf Magnusson
Stig Wallinder
Claes Pedro

Aktivitetsutskottet

Sven-Arne Ahlberg, sammankallande
Sven-Åke Dahlberg
Bernt Eriksson
Ulf Eriksson
Olle Larsson
Kerstin Pedro
Rolf Lundin
Håkan Olsson
Kjell Wahman
Anders Senberg

Biblioteksutskottet

Anders Stenberg, sammankallande
Bertil Cajdert
Magnus Enhörning

Vi tackar våra sponsorer:

Anticimex AB

Arbesko AB

Hemma

ICA Parken-City-Eko

Länsförsäkringar Bergslagen

Länsgården Fastigheter AB

Puts och Tegel i Örebro AB

Röhnisch Sportswear AB

SISU Idrottsutbildarna

Örebro läns Idrottsförbund

ÖBO

Omslagsbilden

Kumlasonen Pierre Bengtsson, FC Köpenhamn och svenska landslaget.

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap

Engelbrektsgatan 3, 702 12 Örebro.

Telefon: 019-25 47 07

Hemsida: www.olis.nu

E-post: idrottshistoriska@telia.com

Bankgiro: 5495-3039. Plusgiro: 49 29 530-6

Organisationsnummer: 875001-4972

Ledaren

Skrota Läns museet för en nystart!

Valet 2014 har ritat om Sveriges politiska karta. Ett polariserat Sverige ställs inför nya tuffa politiska utmaningar. Vad det nya läget innebär för idrotten är oklart. Ett intressant fenomen är att idrottens språk och dramaturgi i allt högre grad flyttat in i valrörelserna. Begrepp som uppsnack, debattmatcher, tiebreak och matchen om tredje pris har varit gångbara i medierna. Korande av vinnare och förlorare och betygsättning är självklara grepp.

Fördelarna är uppenbara: longörer undviks, medievänliga konfrontationer ger nerv och allsköns experter får möjlighet att fortlöpande kommentera allt från kroppsspråk till politiskt innehåll. Nackdelen är att den ideologiska dimensionen nästan helt försvinner ur sikte. Komplexitet i tv-mediets grej. Och eftertänksamhet och lyhördhet är inte dominerande egenskaper hos aktörerna i sociala medier.

Det kan man inte heller säga om Läns museets ledning och styrelse. Uppsägningen av ÖLIS under året är helt obegriplig med tanke på våra publikdragande utställningar och aktiviteter under hela tio år. Vem minns inte Berättelsen om Orvar Bergmark; Världens bästa rallyförare, Stig Blomqvist; Sportklubben 100 år och nu senast Örebro ishockeyhistoria... De har alla lockat en ny publik till museet. Och idrottsprofilen har gjort Läns museet unikt bland andra läns museer.

”Det här vill vi utveckla tillsammans!” lyder den uppfordrande rubriken på den gällande regionala kulturplanen. Där finns starka skrivningar om att kulturarvet måste förändras i takt med tiden, om vikten av att bredda publiken och om kravet att sätta barn och ungdomar i fokus.

ÖLIS har tagit fasta på planens uppfordran för att i dialog skapa en kompromisslösning för fortsatt samverkan med och i Läns museet. För museets och publikens skull.

Men den viljan har inte funnits hos motparten.

I botten anas en värderingsfråga: Läns museet och dess styrelse ser uppenbarligen inte idrottens historia som en del av svensk kulturhistoria.

För mig är det dock glasklart att den lokala idrottshistorien är en viktig kulturhistoria med samma hemorts rätt på museet som andra delar av kulturhistorien. En levande historia som har format stadens och örebroarnas liv och identitet.

När nu jubileumsåret närmar sig flyttar Läns museets mest levande del ut. Och lämnar ett museum som saknar en kompetent ledning och tillräckliga resurser för en vettig bemanning. I rättvisans namn har Läns museet av oklara skäl under en längre tid behandlats styvmoderligt när det gäller anslagstilldelningen. Inte ens ansvariga politiker verkar veta varför. Dags att skrota museet och börja om på nytt.

Dixie Ericson

ÖLIS tidning nr 56

Tryck: Trio Tryck AB

Tidningsredaktion: Dixie Ericson, redaktör, Thomas Eklund, Bernt Larsson

Layout: Karin Lidner (karin@lidner.se)

Pierre Bengtsson

Pierre är ett med fotbollslivet

– Är man uppvuxen med Premier League så vill man pröva att spela i den, säger Pierre Bengtsson född och fotbollsupfostrad i Kumla.

Hans FC Köpenhamn har besegrat Brøndby IF med matchens enda mål i Köpenhamnsderbyt dagen innan intervjun.

En mycket viktig vinst konstaterar han. Seriestarten har varit tuff för FCK, sju poäng efter superligaetten FC Midtjylland efter åtta omgångar. Icke godkänt.

Klubben ville förlänga kontraktet med honom. Föga oväntat, eftersom han utsågs till klubbens bästa spelare förra säsongen. Pierre tackade nej och kontraktet löper ut den 31 december. England väntar – nog.

Vi såg honom nyligen som högerback i EM-kvalet mot Österrike. Han gjorde en bra landskamp både offensivt och defensivt på en ovan plats. Han är nämligen mycket vänsterfotad.

– Det är mycket svårare i uppspelen. Det känns inte naturligt utan helt omvänt. Det var svårt för mig att få ut allt av mitt spel.

Så talar ett proffs. Sakligt och utan åthävor. Och mycket fotbollsdriven, som han själv uttrycker det.

Han började lira vid fem och sedan har fotbollen bara rullat på.

– Jag hade talang och var duktig redan då. Och jag har tagit dom rätta stegen eftersom jag inte behövt fundera över vad jag skulle göra.

Vid 18 fick han sitt första A-lagskontrakt. Samma år gjorde han allsvensk debut i AIK. Dit han värvats två år tidigare från moderklubben IFK Kumla. AIK:s tränare Rikard Norling skolade om honom från innermittfältare till vänsterback.

I Kumla betydde hans pappa och tränare Thomas Bengtsson mycket för honom. Thomas tränar nu

IFK Kumlas dam- och herrlag, driver en gymnasial fotbollslinje och är spelarutvecklare åt förbundet. En tränare som lever med sin sport. Han såg till att sonen fick träna och spela med flera lag i klubben. Oftast med äldre spelare. Det gillade Pierre – den lilla liraren med den stora talangen.

Pierre har haft sina motgångar. Han var bänkad ibland i AIK och inte helt ordinarie. Och det har också hänt i FCK.

– Men man får alltid sin belöning till sist om man är envis.

I FC Nordsjælland, dit han kom 2009, lärde han sig bemästra det professionella matchandet.

– Först där fick jag spela helt ordinarie. I min position. Mitt självförtroende kom med framgången som jag en längre tid arbetat för.

Nu är han A-landslagsspelare med erfarenhet av EM-kval och Champions League-matcher. Han älskar fotbollslivet precis som pappa Thomas. Och han gillar den lite hårda jargongen och den ganska råa humorn i omklädningsrummet.

– Fotbollen ger livet spänning. De stora matcherna ger adrenalin. Det är en skön känsla att gå ut på planen då. Den dag jag slutar med fotbollen måste jag hitta något annat. Men just nu kan jag inte tänka mig ett liv utan fotboll.

Pierre är ett med den professionella fotbollens livsrytm av träning och matcher.

Dixie Ericson

LÄNSGÅRDEN

– den mest omsorgsfulla värden!

Länsgården Fastigheter AB

Telefon 019-602 39 70
e-post: info@lansgarden.se
www.lansgarden.se

SISU

Idrottsutbildarna

KIF Örebro - Charlotta Nordenberg

Ordförande med lyft och glöd

– Vi går för seger varje match. Och vi vill locka publik till vår fotboll. Vi vill, vi kan, vi ska...

KIF Örebro DFF:s ordförande Charlotta Nordenbergs ädel-skånska sprakar av energi.

Det är något av ett lyft över KIF Örebro i år. Symboliserad av loggan med en fotboll med änglavingar som svävar ovan där på klubbens hemsida. Och loggan och kraftorden finns givetvis upptryckta på T-shirts.

Allting börjar med språket. Det vet Charlotta som är en modern ledare, välutbildad, kompetent och erfaren. Hon har ju bland annat ett förflutet som ordförande i Amnesty International Sverige. Till professionen är hon innovations rådgivare på Örebro universitet.

– En generell förklaring är att det finns kontinuitet i klubben. Jag får också många kommentarer om bra teamwork från spelarna. Alla känner sig trygga och inkluderade i laget. Och spelet har fungerat som helhet. Tränaren Richard Nilsson, inne på tredje året, och assisterande tränaren Jonas Persson har en stor del i det. Så har vi haft väldigt få skador.

Spelartruppen är stabil

– Vi har inga finansiella muskler och kan inte satsa på nya spelare som många andra gjort.

Det är också en hyfsad kontinuitet i styrelsen. Det är alltid lite rörelse där med ledamöter som kommer och går efter några år.

Hon valdes in i styrelsen 2011. Året därpå efterträdde hon Pia Engwall som ordförande.

Våren ägnades åt ett intensivt arbete att ta fram styrdokument.

– Det finns en plan i minsta detalj som vi tillsammans tagit fram. Den ska styra vem som gör vad i organisationen. Det är otroligt viktigt att alla tar

del av den och fyller på med levande dokument. Annars blir det bara en pappersprodukt. Till detta har vi tagit fram en kommunikationspolicy och det är av vikt att både styrelse och kansli följer den för att uppnå bästa resultat.

Charlotta Nordenberg sticker inte under stol med att det är slitigt att förena ett kvalificerat jobb med ett ordförandeskap i en allsvensk förening. Som nästan helt bygger på ideellt arbete. Hon tar ett år i taget. Det är mycket som ska fungera och som tas för givet utifrån. Lägenheter och jobb ska fixas. Immigrationsverket kräver sitt.

– Man känner sig otillräcklig vad man än gör.

Det vore inte helt fel med en storsponsor så att klubben kunde bemanna upp kansliet och avlasta styrelsen en del jobb och skapa stabilitet. Och ge möjlighet att skapa ett litet eget kapital.

Men det finns också belöningar

– Jag har lärt mig mycket personligen och har mera att lära. Det är en stor förmån att kämpa tillsammans med de som är nära mig. Det berikar mig. Jag är sån som människa att jag vill vara engagerad.

KIF Örebro DFF är i slagläge inför spurten. En realistisk kalkyl är att laget når sin bästa placering någonsin i allsvenskan: 2, 3 eller 4. I nivå med målsättningen topp 5. Tar laget silver blir det Champions League. Eller kanske inte. Det kostar mycket pengar och till skillnad från inom herrfotbollen är Uefa njugg med medlen. Det blir en senare fråga.

Spåren efter Tyresö förskräcker

– Väldigt oansvarigt och otroligt negativt för damfotbollen.

Charlotta är också engagerad i golfen. Valberedningens ordförande i Örebro City Golf & Country Club. Och ledamot i Svenska Golf förbundets valberedning. Målet är att engagera fler kvinnor.

Hon tävlingsred en gång i tiden i hoppning och dressyr. Hon är uppenbarligen bra på att styra, lyfta och passera hinder på flera plan. En innovativ människa.

Dixie Ericson

Fotbollsdamer i IFK Örebro från 1920-talet.

En skönare tillvaro med en torr kryppgrund

Boka besiktning till kampanjpris!*

FAKTUM ÄR ATT VAR TREDJE VILLA med kryppgrund har problem med fukt, mögel, svampar och bakterier. Just nu erbjuder vi besiktning till kampanjpris – endast 500 kr inkl. moms (ord. pris 2000 kr) – om du bokar innan 31 oktober 2007.

Passa på att boka din besiktning till kampanjpris på www.anticimex.se eller ring oss på 019-25 10 60

 Anticimex
ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

www.olif.se

hemma
FACKBUTIKER FÖR HEM - KÖK - TVÄTT

Funderar du på att flytta?

Anmäl dig på Hyrestorget!

Anmäl dig redan idag på Hyrestorget och samla köpoäng. De kan vara bra att ha den dag du vill byta bostad.

Villa eller lägenhet, balkong eller uteplats, högt upp eller nära marken, på landet eller i city...

Bland våra 23 000 bostäder finns säkert något som passar dig och din familj.

Välkommen!

www.obo.se

ÖrebroBostäder AB

Krämartorget

Telefon 019-19 42 00

öBo
Hem för dig

Lena Hagman

Reflekterande simmare med guldglans

LenaMarie Hagman har tävlat i två Paralympics.

I Seoul 1988 tog hon ett brons. Fyra år senare i Barcelona 1992 erövrade hon två guld, fyra silver och ett brons. Dessutom satte hon tre nya värld-srekord. På kuppen fick hon Allehandas guldklocka. Den delade hon med nya allsvenskarna Degerfors IF. Hon fick

epitetet OS-drottningen och utsågs till Örebro Simallians affischnamn.

– Det var fantastiskt 1992 i Barcelona. Fullt av folk på läktarna. En folkfest. Jag hade kommit med i landslaget igen 1991. Jag hade fått bra stöd från klubben. Det funkade skitbra. Det var en härlig stämning och en bra trupp där vi peppade varandra.

Oerhört viktigt. För en handikappsiddrottare i en individuell sport är nämligen ensamheten regel. Det är svårt att hitta en kunnig tränare och idrottare med liknande handikapp för erfarenhetsutbyte.

LenaMarie Hagman simmade sista sträckan frisisim i 4x50 meter medley och såg till att guldet gick till Sverige.

– Men det var nästan ännu härligare att sista dagen vinna 50 meter frisisim.

Dessutom träffade hon sin blivande man där. Tommy Hagman. Hans idrott var sittande volleyboll. Båda är tävlingsmänniskor.

– Att idrotta är att utmana sig själv och se hur långt man kan komma. Som rörelsehindrad har man nytta av att vara tävlingsmänniska för att utmana sig själv att utvecklas lite längre än vad andra tror att man klarar.

Simningen kom tidigt in i hennes liv. Eftersom hon har ett medfött ryggmärgsbräck tog hennes föräldrar med sig henne till simträning för handikappade barn.

– Jag har alltid tyckt om att vara i vatten. Det är enklare att röra sig i vatten.

LenaMarie lärde sig snabbt att simma och red också som en form av sjukgymnastik. Det slutade med att hon börja tävla i dressyr. Ridningen fick stå tillbaka när hon satsade på simningen.

Hon är en viljestark individualist som ofta fått staka ut sin egen väg och bemästra svårigheter både i livet och i bassängen. Med några få ord får hon mig att inse att begreppet tävla på lika villkor har många dimensioner. 1994, lagom till ett sim-VM, ändrades klassningssystemet för handikappidrottens tävlingsklasser. Det äldre systemet byggde på diagnos medan det nya innebär en funktionell klassning som måste ske i praktiken. Med många komplicerade gränsdragningar.

Hennes motivation tog stryk av oklarheter i den egna klassningen. Hon avslöjar att hon inte orkade ladda för Paralympics i Atlanta 1996 trots förhandsnominering.

Väl att märka utan minsta bitterhet eller gnäll. Sakligt och nyanserat. Det verkar vara hennes existentiella grundton.

Efter avslutad karriär har LenaMarie med några avbrott verkat både som simtränare och ledare på förbunds nivå under en 15-årsperiod.

Hon är utbildad arbetsterapeut och arbetar som hjälpmedelskonsult på Centrum för hjälpmedel.

– Det är mitt drömjobb. Där kan jag utnyttja mitt eget handikapp och min förförståelse av vissa situationer vid utprovning av rullstolar.

Dixie Ericson

Greta Adrian

Greta Adrian är en av svensk idrotts allra största idrottsledare genom tiderna. Gretas idérikeedom, pionjärande, pedagogik och människosyn förändrade gymnastiken och hela den svenska idrotten.

För Greta var människan en helhet vilket hon själv levde upp till genom ett liv fyllt av friluft- och kulturaktiviteter i form av gymnastik, idrott, skidåkning, vandringar, musik, målande, sång, teater och tonsättande.

Tidiga åren

Greta Borg föddes 13 mars år 1893 i Örebro. Tillsammans med sina två systrar var barndomen och uppväxten, fylld av friluft- och kulturella aktiviteter. Greta spelade dragspel, piano och luta.

Idrottsligt deltog Greta, som en av de tidiga kvinnorna, i Örebro Sportklubb och tävlade i friidrott och skidor. En DM-vinst i skidor hemfördes 1918. År 1924 bildades den kvinnliga sektionen inom ÖSK med Greta som ordförande.

Som sin äldre syster Hilma ville Greta studera vid konstakademin, båda inspirerade av farbrodern Axel Borg. Men Greta följde faderns önskan om att hon skulle utbilda sig till gymnastikdirektör. De två åren på GCI i Stockholm, 1913-1915 blev omtumlande. Den 20-åriga Greta var mycket kritiskt till undervisningen där den internationellt berömda svenska Linggymnastiken lärdes ut av militärer. I brutala ordalag beskriver Greta att ”Allt var så förkonstlat, så hämmat och så själslöst”.

Greta ville något helt annat med gymnastiken. Studier vid Anna Behles Institut i Stockholm, 1916, innebar att Greta upptäckte glädjen i rytmiska övningar och dess samband och betydelse för kroppsövningar.

Tillbaka i Örebro träffade Greta sin blivande make, gymnastikdirektören och löjtnanten Sam Adrian. Greta och Sam gifte sig 1917 och fick tre barn.

När maken Sam vid första världskriget inkallades

till militärtjänst fick Greta vikariatet på Karolinska läroverket. En av Karroeleverna beskriver, “Vi mötte en frisk och medryckande, smal och brunögd, 24-årig lärarinna, uppfylld av idéer.”

Greta var verksam som gymnastiklärare, främst på Läroverket för flickor, fram till sin pensionering 1958.

”De grå”

”De grå” var den kvinnliga uppvisningstrupp som Greta ledde under åren 1917-1937. Redan 1919 frapperades NA av den mjukhet och den grace med vilken rörelserna utfördes av truppen. Mjukhet, avspänning och rytm var ledande i rörelserna som ackompanjerades av improviserad musik från Gretas piano.

– Det hade blivit väldigt roligt att gymnastisera, sammanfattar Greta.

I början av 30-talet fick Greta inspiration, vid ett utbyte med finska kvinnliga gymnaster, till att föra in danshopp i övningarna. Det ledde till en fullständig brytning med det gamla där redskapsgymnastiken helt togs bort. Nu fick fantasi, individualitet och mjukhet såväl som kraft komma till sin fulla rätt.

Inför denna nydanande kvinnliga gymnastik, idag en självklarhet, var övriga Sverige inte bara oförstående utan helt chockade. Så även inför ”De Grås” klädsel. Dräkten var av silkestrikå med röda skor. De korta byxorna visade de bara benen. Så oanständigt, fick Greta förmedlat i bryska ord och genom många brev.

Noterbart är att musik till gymnastik och improvisationsövningar infördes på GCI först i början av 1950-talet.

AGF:s manliga elit

Arbetarnas Gymnastikförening, AGF, bildades 1917 av skofabriksarbetare på Oscaria. Mot allt gängse vid denna tid utsågs en kvinna, Greta, till ledare för AGF:s manliga grupper med arbetare och dess elitgymnastik. En storm av manliga ledare i landet påpekade det olämpliga i att en kvinna ger sig in på det manliga området. Lärarna på GCI bad henne sluta upp med sin "fördärvbringade gymnastik".

Det tycks bara ha sporrat Greta som ansåg att även den manliga gymnastiken skulle dans inifrån deltagaren med en egen vilja att själva skapa något. Helt i motsats till det rådande med ett danande av rörelserna utifrån och in. Det mjuka, effektiva och naturliga skulle ersätta det spända och tillgjorda.

Elittruppen gjorde under Gretas ledning framgångsrika framträdanden över hela landet. Introduktionen av bordet med saltomortaler och luftfärder med stil och fart var spekulativt. Ett uppträdande på Kungliga Operan, 1930, under Stockholms Gymnastikspel blev en fullständig succé.

Greta slutade som ledare 1934 och truppen togs över och förädlades av en av de egna, Erik Lindén. Men striden mellan de Lingtrogna och Örebrogymnastiken fortsatte. Vid Lingiaden, till minne av P-H Lings 100 årsdag 1939, bjöds inte AGF:s elit in att delta. De kallades av vissa "djävulens bländverk". En omfattande debatt följde i landets dagstidningar.

Barngymnastik

I början av 1920-talet fanns ingen barngymnastik, utan barnen hade samma övningar som de vuxna. Greta fann att rytmiska övningar passade barnen väl. Det var vid denna tid ett helt okänt begrepp och ledde till egna studier i barnpsykologi och rytm.

Barnen skulle få lära sig lyssna, utföra och skapa en rörelse som smälte samman med rytmen i sin egen värld. Det gjorde enligt Greta barnen intresserade och glada.

Med syfte att sprida rytmiska övningar till barnen skrev Greta på 1930-talet böckerna "Rytm, lek och saga" samt "Sångelekar för småbarn" till stöd för skolundervisningen, vilka kombinerades med föreläsningar och kurser i rytmik för lärare över hela landet. Greta var tillsammans med ÖAGA initiativtagare till att gymnastik för barn, byggd på rörelse, musik och lek, startades upp i Örebro i början av 1950-talet.

Kulturpersonligheten

Greta var en framträdande kulturpersonlighet i Örebro. Tidigt tonsatte och framförde Greta visor. Ett 70-tal av den gode vännen Jeremias i Tröstlösas dikter tonsatte Greta. De båda träffades gärna och sjöng och spelade tillsammans.

Boken "Kilsbergen berättar" skrev Greta 1969 med bilder av farbrodern Axel Borg. Kilsbergsvännen Greta var en mycket aktiv motståndare till att stora delar av det vackra naturområdet blev ett militärt övningsområde.

Greta banade väg för Stenmark

Greta var ledamot i ett flertal föreningar och förbund upp till Svenska Gymnastikförbundet. Vid sin bortgång, vid 88 års ålder, 1 april 1981 hade Greta erhållit idrottens högsta förtjänsttecken samt kungamedaljen "Illis quorum meruere labores".

Greta följde, i slutet av sitt liv, med stor glädje på TV, naturbarnet från fjällvärlden,

Ingemar Stenmark, vars skidåkning präglades av mjukhet, rytm och effektivitet. Sannolikt helt omedveten om att hon genom sin banbrytande ledargärning varit den som främst banat väg för och

fört in den mjukhet, rytm och effektivitet Stenmark visade upp, i den svenska gymnastiken och idrotten.

Thomas Eklund

Källor är utöver egen dokumentation, artikeln av Greta Adrian i "Från Bergslag och Bondebygd 1979", boken "Idrotten mitt liv", Lars Wolf i Idrottsarvet samt Olle Åhs uppsats om Örebrogymnastiken.

GCI i Stockholm fanns mellan 1813-1966. År 1966 ändrades namnet till GIH då utöver Stockholm institutionen i Örebro grundas, båda idag verksamma.

Vårens caféträffar

Uno Hedin

Onsdag 29 januari 2014

Länsmuseet

Uno, nära 82 år, är född och uppväxt i Ljusnarsberg där idrottsintresset väcktes. Meriterande har Uno ett 20-tal SM-guld och ett VM för 50-åringar i bordtennis.

Bordtennisen personifierar Uno och

gav en imponerande redogörelse för bordtennisen i Sveriges framväxt, genombrott och storhetstid. Här gavs anekdoter om Tage Flisberg, Hans Alsér, Kjell "Hammarn" Johansson, Jörgen Persson, J-O Waldner och Birgitta Wiktorsson.

Sveriges storhetstid kulminerade vid VM 1989 då den kinesiska muren revs och Sverige vann såväl lagtävlingen med 5-0 samt med en helsvensk final individuellt för herrar.

Utöver sportkommentator har Uno lett schackprogram samt varit travexpert, idag fortsatt under den fyndiga programrubriken "Hedins hundring".

Charlotta Stenheim

Onsdag 19 februari 2014

Länsmuseet

"Idrotten är Sveriges utan jämförelse största folkrörelse med 3 miljoner medlemmar", inledde Charlotta.

Charlotta är sedan 2013 länets distriktsidrottschef med ansvar för de båda organisationerna SISU Idrottsutbildarna och Örebro läns Idrottsförbund.

Uppväxt nära Idrottshuset blev pingisen naturligt hennes sport i BTK Safir.

Det sammanslagna SISU/ÖLIF med ett trettiotal medarbetare håller till i Idrottens hus, Västra Mark. Den gemensamma visionen för SISU/ÖLIF är "För idrottens bästa". Ett viktigt uppdrag är att verka som opinionsbildare för idrotten ute bland folk och beslutsfattare, hos länets kommuner, landsting och länsstyrelsen.

Ett stort projekt på gång är SM-veckan i januari 2015. Ett treparts arrangemang mellan Örebro kommun, SVT och Riksidrottsförbundet.

Rikard Larsson, KIF Örebro

Onsdag 26 mars 2014

Frälsningsarmen

Hela 160 deltagare hade samlats för att lyssna på ÖSK:s Peo Ljung och KIF:s Rikard Larsson. Besviket kunde konstateras att Peo hade glömt bort sitt åtagande.

Desto bättre presenterade Rikard KIF:s förväntningar inför säsongen där hans dröm är att ta medalj. Laget har värvat smart och har en komplett trupp.

Rickard har en ödmjuk framtoning men visar samtidigt tydligt vad han vill.

Text Rolf Lundin

Foto Anders Stenberg

Ove Danielsson

Journalisten som kom in från verkligheten

Ove Danielsson driver bloggen Danielssons dagar – med viss tvekan. Pretentioner är inte hans grej. Hans dagar har länge varit fyllda av journalistik och idrott; de hänger ihop som ler- och långhalm i hans liv. Där böcker, tidningar och tidskrifter alltid tagit stor plats. Han har ju också medverkat i Idrottsarvet.

Ove är så länge han lever NA:s man i Askersund med omnejd. En allkunnig lokalredaktör som började som sportjournalist på konkurrenten Örebro-Kuriren.

Att vara lokalredaktör var när det begav sig ett sätt att leva. Och innebar frestelser till korruption light i form av vänskapsrelationer, gratismat och små gåvor.

– Jag idrottade men jag var aldrig med i föreningar och höll mig på min kant. När det kom inbjudningar till konferenser och möten med lunch skylldes jag på att katten hemma måste ha mat – eller skrattade bort det hela. Jag kände mig inte hemma med sånt.

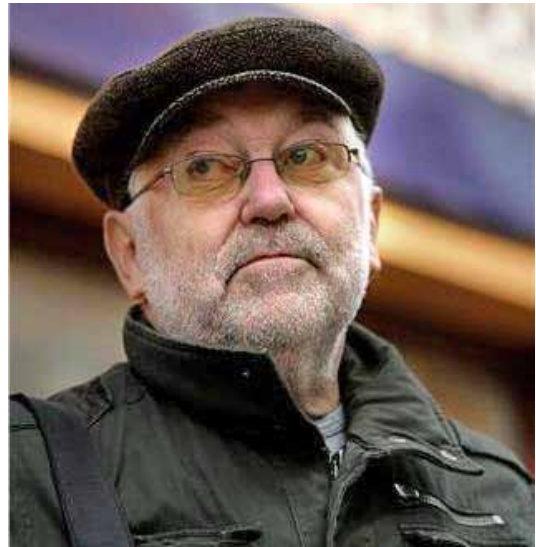
Det ingav respekt. Ove Danielssons bildningsgång som närts av en tidigt utvecklad läshunger och ett brokigt yrkesliv med 13 år som glasbruksarbetare på Hammars glasbruk, har skapat ett livskapital som ger hans journalistik en varm vardaglighet och livserfarenhetens äkthet. Hans berättande har en ådra av underskruvad humor med en nypa burlesk sälta.

Som yngsten av tre bröder, som alla lirade fotboll i IFK Askersund, började han som illersnabb ytter och slutade efter mycket matchande som rutinerad back. Varje match mot Zinkgruvan och Tånged var på allvar.

– Jag hade inte en chans att komma undan idrotten.

Här varför: Två brorsor i fotbollslaget. Pappan slipade bandylagets skridskor. Morsan tvättade tröjor. En bror var materialförvaltare.

Ove spelade också lite bandy i IFK Akersunds B-lag förstås. Laget vann alltid serien men fick inte avancera i seriesystemet eftersom A-laget spelade i allsvenskan. Och han lirade lite ishockey i Hammars SK.

Men allra bäst tror han att han blivit i brottning. Trots att han inte var särskilt intresserad av sporten utan fann den aningen löjlig.

– Men jag gillade att träna brottning. Man blev mer orädd och stark.

En inflyttad smålänning och bagare vid namn Rolf Elfving lockade in honom på brottningsmattan. Han har några hundra matcher varav 3-4 fyrstads på meritlistan. Hör och häpna man brottades på hotellets festvåning. Ett av hans härliga idrottsminnen som borde berättas i detalj.

Ove fick tidigt börja göra rätt för sig. Familjen hade det knapert. Han sommarjobbade på bryggeriet. Efter skolan började han som springgrabb på Slakteriföreningen.

Efter lumpen och familjebildning landade han på ett fast jobb vid glasbruket i Hammar. Men journalistiken låg på lur. Han kunde fotbollen i södra Närke och rapporterade in resultat och matchfakta till beställaren Örebro-Kuriren.

– Det blev så mycket fel så jag började skriva själv. Till slut blev jag så trött i huvudet av att bara skriva sport. Jag ville skriva om något annat.

NA var intresserad av hans tjänster. Han kämpade ett tag på med journalistvikariat och tjänstledigheter från glasbruket. Efter diverse turer anställdes han på NA. Resten är journalistik. Det är Ove Danielssons bästa gren – och en besvarad kärlek.

Dixie Ericson

Ordföranden har ordet

Tiden går fort och efter en härlig sommar är vi nu inne i nästa årstid - hösten.

Det innebär att vår verksamhet rivstartat med caféträffar och den årliga höstresan, denna gång till Karlstad. Den var mycket uppskattad av deltagarna.

Hösten innebär också ett stundande höstmöte där det skall bli kul att välkomna Leif "Loket" Olsson. "Loket" och jag har ju träffats många gånger under årens lopp i Bingo-Lotto sammanhang.

Lucia med tärnor kommer till oss i december och lyser upp i mörkret förhoppningsvis utan brandkårsuttryckning.

Mörkt ser det ut beträffande vår lokal i Läns museet. Uppsägningen från årsskiftet står kvar. Trots många kontakter med politiker och tjänstemän har inget nytt kommit fram. Valet kom också mitt i vägen.

I skrivande stund håller vi på och förhandlar om lokal i föreningarnas hus på Slottsgatan men allt har ju med ekonomi att göra och även en flytt kostar.

Men vi hoppas på stöd från såväl landstinget som Örebro kommun. Blir det flytt hoppas vi att få hjälp av våra medlemmar.

Hoppas vi får ett bra avslut på 2014 och att vi kan se fram mot 2015 med nya friska idéer för vår verksamhet.

Bo Astvald

Vi minns Asta Skaremark

Vår medlem Asta Skaremark har avlidit. Asta blev den första kvinnliga ledamoten i Sällskapets styrelse, under tiden 1999-2006.

Astas idrottsliga gärning förknippas helt med gymnastiken. Ledargärningen var omfattande med meriter på förenings, distrikt och nationell nivå.

Inom Sällskapt var Asta, utöver ledamot i styrelsen, ansvarig för aktivitetsutskottet. Aktivitetsutskottet vilka planerar Caféträffarna då intressanta idrottsprofiler från länet medverkar samt vår- och höstmötet med nationella idrottslegendarer.

Asta var en färgstark och uppskattad deltagare vid vårt Sällskaps olika möten. År 2011 utsågs Asta till hedersledamot i Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap.

Asta tackar Pia.

Foto Ragnar Johansson

DEN GODA MATEN
till vardag och fest
hittar du hos oss!
ALLA DAGAR 7-22!

ICA Supermarket	City Krämären
ICA Supermarket	Parken Brunnsparken
ICA nära	Eko Mellringe

Medalj igen!
För tredje året i rad har Länsförsäkringar
Sverige mest nöjda bolånekunder.

Enligt svenskt Kvalitetsindex (SKI) www.lfbergslagen.se

**Arbesko skyddsskor -
mycket mer än bara skydds-
funktioner!**

Arbeskos heltäckande sortiment av skyddsskor erbjuder det mesta inom stötupptagning, ventilation, slitstyrka och bekvämlighet.
Allt för att göra din arbetsdag så behaglig som möjligt. Upptäck skillnaden!

MODELL 355

Finns hos återförsäljare över hela landet. Utvecklas och tillverkas av Arbesko AB. Tfn 019-30 66 00.

Puts & Tegel i Örebro AB
www.putsotegel.nu

Rune Månzon

Allroundjournalist med känsla för Ronnie och racing.

– Nu är det kört! Nu har vi tryckt vår sista tidning, sa Ola Hellstrandh till mig. Året var 1956 och den unge journalisten Rune Månzon insåg att hans första anställning liksom Örebro Dagblad var över.

Foto Rolf Johnsson

Legendaren Ola lovade att kolla läget på jobbfronten hos kollegor i huvudstaden.

Rune hade innan frilansat för Nerikes Allehanda och skrivit om människor, film, musik, konserter, teater och sport. Med betalt per rad.

Rune kom också tidigt i kontakt med bilar, motorer och motormän och samlade lärospån.

– Min morbror var med i en bilorganisation i Örebro. Jag åkte mycket bil med honom. Min far arbetade med bilar i många, många år och köpte och sålde till bönderna under kriget.

Rune lärde också känna Ronnie Petterssons pappa Bengt och Sven "Bergvägg" Andersson som tillsammans byggde Ronnies Formel 3-bil.

Men tillbaka till 1956. Plötsligt damp det ner ett kuvert från DN i Runes brevlåda. Ett jobberbjudande. Tacka Ola för det.

– Det var roligt. Jag fick jobbet som resande reporter för halva Sverige. Med uppgift att göra intervjuporträtt för DN:s nya riksupplaga.

Senare fick han ta över motorsporten: Allt om bilar och allt om motorcyklar. Tack vare det kom Rune Månzon att utveckla en speciell relation till Ronnie Pettersson som varade ända till det bittra slutet i Milano.

Det fanns ju en connection till Örebro som han uttrycker det. Med lite motorljud och personkemi. Han visste att skulle man prata med Ronnie måste man inleda med en kvart om hjulupphängningen.

– Jag ringde honom i princip varje vecka. Ibland flera gånger. Ronnie var stor, tyst och inåtvänd.

Han stod inte för några känslostormar under presskonferenserna. Men han blev som en mussla om någon allmänreporter frågade om han var rädd. Han ville bara prata racing.

– Ronnie yttrade sig aldrig på minsta sätt åt det hållet. Nervös visst, men mer för att någon annan skulle klanta till det som inte var lika cool som han, när det började gå fort.

Ett jätteproffs, väldigt omtyckt av sina kollegor, som litade på honom.

– Ronnie var väldig specifikt designad som förare. Europas främste gokartförare i början. Han blev ett med sina bilar och visste exakt hur dom uppförde sig. Han ville vara bäst. I Formel 1 kör man på en knivsudd och han hade en instinkt att sätta höger och vänster framhjul alldeles rätt. Och han kunde ge mekar och chefer exakt besked om vad som var vaj med bilen. Ronnie hade en unik känsla för sin profession.

Rune Månzon ser en parallell med Marcus Ericson. Begåvningen – och bilarnas bristande konkurrenskraft. Låt oss hoppas att Marcus får den ärliga chans att bli världsmästare som Ronnie aldrig fick.

Dixie Ericson

Rune följde Ronnie Petersons karriär i ord och bild

Ronnie ger en av många intervjuer.

Ronnie i depån för däckbyte på regntyngd bana.

Barbro Edwardsson ansvarade för Lotusstallets tidtagning med stor skicklighet. Här tillsammans med legendariske Lotuschefen Colin Chapman.

Ronnie och Barbro. De förlovade sig 1973 och gifte sig 1975.

Foton Rune Månzon

Örebro Black Knights

Örebro Black Knights firade sina 25 år med att delta i sin fjärde SM-final i amerikansk fotboll. Inför 2 688 åskådare på Tele2Arena vann Carlstad Crusaders med klara 49-9. Det var Karlstadlagets femte raka finaltriumf.

Bildandet 1989

För 25 år sedan, 1989, började några studenter vid Högskolan träna amerikansk fotboll på GIH-anläggningen med Trond Groth och Niklas Karlsson som eldsjälar. Intresset för sporten ökade och 1991 blev klubben en del av Karlslunds IF. Ett lyft var att den meriterade tränaren Mark Hesse samtidigt engagerades.

Idag

Idag är Örebro Black Knights en förening i utveckling. De sex lagen, varav ett damlag, från 13 år upp till seniornivå har ett par hundra aktiva utövare. De tas omhand av ett tjugotal välutbildade coacher. Rekryteringen sker genom en omfattande tränings- och tävlingsverksamhet i Örebros skolor.

Ordförande i klubben är Mikael Jönsson och huvudtränare Mike Caniglia.

Seniorlaget

Seniorlaget har spelat i högsta serien i 14 år och nått SM-finalen vid fyra tillfällen. År 1998 och 1999 blev Stockholm Mean Machines för svåra och 2013 och 2014 Carlstad Crusaders.

Finalplatsen föregående år medförde att Örebro Black Knights i år för första gången deltog i Champion League. Ett mycket stort antal spelare och ledare från ÖBK deltar och har deltagit i ungdoms- och seniorlandslaget.

Matcherna spelas på Behrn Arena där klubben har ett av landets allra högsta publiksnitt, upp mot 2 000 åskådare per match.

Framtid

Med syfte att skapa ökade resurser till föreningens verksamhet är ett holdingbolag på väg att skapas med klubben som ensam ägare. En konsekvens av detta är att klubben nu lämnar KIF-alliansen, efter 23 år, för att stå helt på egna ben. Örebro Black Knights ser gärna att klubben utvecklas till en allians med fler verksamma idrotter.

Vårsmötet - Curt Lundmark

Vårsmötet, med expertkommentatorn och tidigare förbundskaptenen i ishockey, Curt Lundmark, samlade över 160 deltagare till Engelbrektskolans aula.

Curre inledde med att berätta att han i likhet med Orvar Bergmark är född i Byske utanför Skellefteå. Ishockeyfostran fick Curt därför i anrika Skellefteå AIK. I SAIK fanns då som nu många stjärnor som t ex "Klimpen" Häggroth, Håkan Högländer, Hans Svedberg och Eilert Mätää. Via IFK Kiruna kom Curre till Västerås med landslagsambitioner. De uppnåddes inte men spelartiden gav grunden till en framgångsrik tränarkarriär. Curre har varit tränare i Berlin, HV71, Jokerit, Leksand och Västerås.

OS-Guld 1994

Cures mest omskrivna bedrift är OS-guldet 1994 i Lillehammer. En idrottshistorisk händelse vi alla minns. Dynamiske ordföranden Rickard Fagerlund hade redan sommaren före deklarerat att det fanns ingen annan medalj än guld som gällde.

Vid slutsignalen var ställningen 2-2 och för första gången någonsin tillgrips straffar i en OS-final. Efter de tio första straffarna utspelades dramatiska scener när Curre skulle utse straffläggare till "sudden straffarna". I sjunde omgången satte "Peter" Foppa" Forsberg den evigt ihågkomna straffen, där Kanadas målvakt Corey Hirsch blev så bortfintad att han sedermera hamnade på ett frimärke. Inte lika många minns Tommy Salos avgörande räddning med en "tokslajdning" på den återstående straffen.

"Att få delta i en OS-final är en möjlighet som kanske uppstår en gång i livet, att få vinna dessutom är obeskrivligt", uttryckte Curre Lundmark.

Bästa spelarna

Curre avslöjade, på frågan han ofta får, vem den bästa hockeyspelaren är som han träffat på. Följande fem spelare namngav Curre. Backen Niklas Lidström, den mest hänsynslöst hängivne, ikonen, Börje Salming, målskytten och ledar-gestalten Mats Sundin, kaptenernas kapten auktoriteten Tomas Rundkvist samt givetvis den mest allroundskicklige Peter "Foppa" Forsberg.

Bo Astvald avtackade Curre med blommor under utdragna applådhyllningar, följt av autografskrivande. Mästarklass.

Årsmötet

Vårsmötet började med det formella årsmötet. Det leddes sedvanligt av Raul Björk med Laila Sunesson som sekreterare. Bo Astvald omvaldes som ordförande. Förnyat förtroende fick Reignar Johansson och Håkan Aldevik. Nyvald ledamot blev den tidigare adjungerade ledamoten Kerstin Pedro. Kvarstår i styrelsen ytterligare ett år gör Sven-Arne Ahlberg, Bo Ericsson och Göran Gunarsson.

Text Rolf Lundin

Foto Anders Stenberg och Reignar Johansson

Bernts bilder

Legendariske NA-fotografen Bernt Larsson bjuder denna gång på bilder av Maria Danielsson från KFUM Örebro Baskets guldår.

En basketfest med guldglans

Året är 1993. Basketesset Maria Danielsson från Arvika har flyttat till Örebro för att spela för KFUM Örebro under sponsornamnen Bro och sedan Nerike Basket. Hon är redan femfaldig svensk mästare i moderklubben Arvika Basket, som dominerat svensk dambasket den första hälften av 90-talet. I Maria får KFUM landets bästa försvarare och en storskytt.

Första SM-guldet tog Örebro 1995. Matcherna mot Arvika blir det året något av en familjeangelägenhet för Maria. Lillasyster Åsa spelar nämligen där. Här försöker hon erövra bollen från storasyster i Idrottshuset.

Den stora basketfesten är i gång med fyra SM-guld och en semifinal fram till millennieskiftet. Nerike Basket tar över efter Arvika som dominant i svensk dambasket. En lycklig period med blixtrande basket, publikdrag, segeryra och lapp på lucka i Idrottshuset. En annan storstjärna Anna-Lena Kanto/Fahlström, som Maria kamperat ihop med i Arvika Basket, har återvänt till Örebro.

Två år senare, 1997, efter Nerike Baskets andra SM-guld lägger Maria av för att satsa på en idrottslärar karriär. Men hon lockas till proffsspel i Portugal, närmare bestämt Madeira. Där blir hon portugisisk mästare. Suget efter basket har återkommit och hon fortsätter guldjakten i Nerike Basket med SM-vinst 1998 och 1999.

Det blir totalt nio SM-guld. Och icke att för-
glömma 123 landskamper och 1 223 gjorda poäng i den blågula dressen.

Dixie Ericson

Vi minns Gunnar Gunnarsson

En av de tidiga pionjörerna i Sällskapet, Gunnar Gunnarsson, har gått bort. Gunnar var ledamot i styrelsen under åren 1985-1991.

Främst minns vi Gunnar som en innovativ och banbrytande idrottsintendent vid dåvarande Idrottstyrelsen under 60- och 70-talet. En framgångsrik och expansiv tid för Örebroidrotten.

Inom Sällskapet var Gunnar museiansvarig för skapandet av den första utställningen vilken invigdes vid Västra Mark år 1988 av landshövdingen Elvy Olsson.

Gunnar var en mycket aktad deltagare vid våra möten och utsågs år 2010 till hedersledamot i Sällskapet.

Foto Ragnar Johansson

Ales sportfrågor

Vi har i sommar kunnat följa Fotbolls-VM i Brasilien. Världens största sporthändelse genom tiderna. Vad kan Du om Fotbolls-VM för herrar?

Frågor

1. "Skotten i Dallas". Vem, vad, vilken match, vilket år och land?
2. "Guds hand", vem, vilken match, vilket år och land?
3. Vilka fyra svenskar har tagits ut i världslaget, vem, vilket år och land?
4. Tidernas yngste respektive äldste världsmästare, vem, ålder, vilket år och land?
5. Schumacher gentemot Battiston. Vad hände, vilken match, vilket år och land?
6. Tre gånger har Sverige tagit ledningen mot Brasilien med 1-0, vilka år och länder samt slutresultat?
7. För att ta oss till VM krävdes en bragdguldsvinnare, vem, bragden, vilket år och var?
8. Grenoli minns vi men vilka var "Markentom", och vilket år och land?
9. Vilka Nordahls har spelat i VM. Vilka, vilket år och var?
10. Tidernas totalt meste skyttekung, vem, antal mål. Meste skyttekung i ett VM, vem, antal mål, vilket år och land?

Svaren hittar du på nästa sida!

Svar på Ales sportfrågor

Orvar, världens bäste högerback 1958,
Pelé, yngste världsmästaren genom tiderna, 17 år, 1958.

1. Kenneth Anderssons målgäst efter två mål, 2-0 och 3-1 mot Saudiarabien 1994 i USA.
2. Maradonnas mål med handen i matchen mot England i Mexico 1986.
3. "Nacka" och Orvar Bergmark 1958 i Sverige, Ronnie Hellström 1974 i Västtyskland och Tomas Brodin 1994 i USA.
4. Pele, 17, år 1958 i Sverige och Dino Zoff, 40 år, 1982 i Italien.
5. Schumachers brutala påhopp på Battiston i semifinalen mellan Västtyskland och Frankrike 1982 i Spanien.
6. Sverige 1958, 2-5. Argentina 1978, 1-1. USA 1994, 1-1.
7. Ove Kindvall båda mål mot Frankrike, 2-0, 1969 på Råsunda, 51 954 åskådare, i Stockholm.
8. Martin Dahlin, Kenneth Andersson och Tomas Brodin, vid VM i USA 1994.
9. Knut Nordahl 1950 i Sverige och Thomas Nordahl 1970 i Mexico.
10. Miroslav Klose, Tyskland, 16 mål. Juste Fontaine, Frankrike, 13 mål, 1958 i Sverige.

De unga döda

*Motorsporten lockar
fart och fara
publikens jubel
idrottsträning
envishet talang
rutin
med livet som insats
i fartens spår
ung dog "Rula"
Rune Larsson
i Indianerna
samma sport
tog Göran Andersson
också ung
vilar på Almby
kyrkogården
där Ronnie Pettersson
motorsportens suverän
också vilar
hängivna farten
dog de unga
levde fullt*

Arne Upling
Ur "Eyravallen ligger i Örebro".

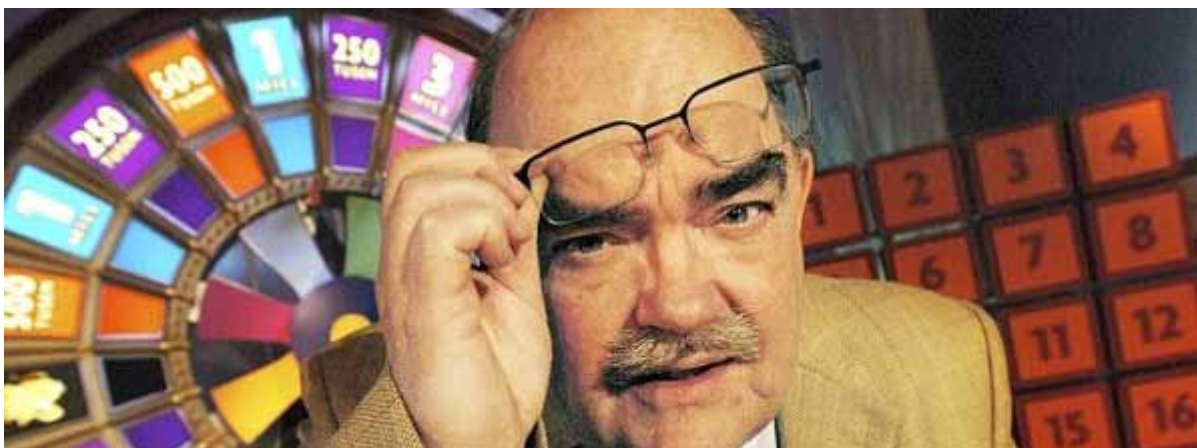

Motorgiganterna Ronnie, Stig & Reine

De tre stora motorgiganterna Ronnie, Stig & Reine. Ronnie och Stig kände varandra mycket väl. Under ett år gick de båda samtidigt på Eklundaskolan, Ronnie i sexan och Stig i fyran.

Höstmötet

Vårt höstmöte, onsdag den 12 november, gästas av programledaren, radioprofilen, sportjournalisten och domaren i handboll Leif "Loket" Olsson. Mest känd för sin tidigare roll som programledare för BingoLotto.

Välkommen att besöka Idrottsmuseet!

ÖREBRO
LÄNS
MUSEUM

Öppettider

Tisdag & Torsdag kl 9-18

Onsdag kl 12-21

Fredag-Söndag kl 12-16

Måndag stängt

www.olis.nu